

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrata: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznikov, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 152.

V Ljubljani, v soboto 5. julija 1890.

Letnik XVIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. julijem pričelo se je drugo polletje. Uljudno vabimo p. n. občinstvo, da se zglašim preje z novimi naročbami, stare naročnike pa prosimo, da ponovno svojo naročnino in doplačajo zaostalo, da ne nastane nered pri razpošiljanju listov.

„SLOVENEK“.

edini katol.-konservativni slovenski dnevnik s prilogo „Domoljub“ vred.

velja za Ljubljano pri opravištvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemati:

Za celo leto predplačan	12 gl.
„ pol leta	6 „
„ četrt leta	3 „
„ jeden mesec	1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemati za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko vsak dan, a list se dobi še-le, če se določi naročnina.

„DOMOLJUB“.

sam brez „Slovenca“ stoji do konca l. 1890. s poštnino vred, ali v Ljubljani na dom pošiljan le osemdeset novčičev.

Naročnino na to prilogo prejema „Slovenčev“ upravništvo in pa „Katol. Bukvarna“.

Vredništvo in upravništvo „Slovenca“ in „Domoljuba“.

Poljski narodni praznik ob Visli.

Na tistem grobišču v Montmorency-ju blizu Pariza, kjer je v blažni senci jesenov in starih lip počival mnogo, mnogo let največji poljski pesnik in jeden največjih pesnikov na svetu, Adam Mickiewicz, in kjer spi večno spanje še mnogo drugih slavnih rojakov njegovih, ki so igrali v zgodovini Poljske odlično ulogo, ondi, kjer je počival slavn zgodovinar, pesnik in poljski državnik Niemcewicz in poleg njega oba poljska generala Kniaźewicz in Dembinski, izborni politik Ladislaw Zamojski, grofinja Klavdija Potocka in pesnik Anton Gorecki — na tem, vsakemu Poljaku svetem kraju vršila se je danes teden ganljiva slavnost. Telesne ostanke od Boga nadarjenega pevca, v trdi kovinski krsti počivajoče, dvignili so v prisotnosti Poljakov, Čehov in Francozov iz rakve, da je prepeljejo iz daljne tujine v rodno zemljo, katero je Mickiewicz tako iskreno ljubil, kateri je bil posvetil vse svoje misli in čute.

Včeraj dospelo je truplo pesnikovo v starodavni Krakov, kjer bode za vselej počivalo na staroslavnem kraljevskem Wawelu, v hramu, ki hrani telesne ostanke onih, kateri na vse veke ostanejo v dragem spominu vsakemu poljskemu srcu. Četrty dan meseca julija ostal bode vedno veliki dan poljskega naroda. Včeraj je bila zbrana Poljska v Krakovem in je dostojno pozdravljala pokojnega pesnika na domačih tleh ter ga spremila v oni dom, kjer kralji in junaci poljski, junaci duha in meča sanjajo večni sen.

Prišlo je samo gostov nad 100.000 k tej slavnosti v Krakov. Odposlanstev, ki se pa niso smela vdeležiti spreveda s zastavami, bilo je 112, in sicer iz Galicije, Kongresovke, Češke, Ogerske, Francoske, Srbske, Rumunske, Amerike in Smirne; dalje odposlanstvo ruskih pisateljev in časnikarjev iz Petrograda. Zvečer so bila vsa gališka mesta razsvetljena.

Kako kruta, težka usoda stopa nam ta dan pred oči, v narodni praznik poljski, ko te dni prošinjajo vse Poljake najgloblji čuti! Kjer hladna Visla rajsko zemljo napaja in škropi, kjer se dviga Koščinskova gomila, tam je zemlja napojena s krvjo toli junaštva; koliko junaških src in hrabrih hčerk Lebovih je v tej slavn Poljski pokopanih! Nadčloveški napor, največje žrtve v krvi in imetju bile

so zaman in niso mogle poljskemu narodu vrniti samostalnosti in celote, katero so vsled nesrečne poljske politike izgubili nasproti močnim sosedom pred poldrugim stoletjem.

Hrabra Poljska je imela do usodnega dne pri Maciejovicah svojo skrajno slavo, s Koščinskom je bila ta slava pokopana, in dokler poljski bratje nečejo iskati nove slave v bratski slogi, do koje se kaj lahko povspno, razcepljeni bodo na tri strani ter občutili, kako tlači — nesloga. Vsak poskus je tem bolešneje odkril stare rane in pripravil tem globlji padec, čim večja je bila nádeja, da zmagajo.

Trpke te izkušnje so privede Poljake na drugi pot, do drugih zahtev, naporov in drugega načina boja za narodnost in vero. In glej! Ta politika donášala jim je obilega sadu. Narodnost poljska, vsaj v Galiciji, začela je prosperovati, in Poljaki so postali važen faktor v Avstriji. Njihovemu narodnemu razvoju se ne nasprotuje, temveč ta razvitek se vedno bolj razširja in krepi, bodisi v samoupravi, šolstvu, literaturi, bodisi po zavodih, ustanovljenih za gnotne koristi. Ta njih politika omogočila jim je tudi, da proslavljajo zdaj veliki dan prepeljanja telesnih ostankov narodnega proroka na krakovski Pantheon.

Politika Poljakov, ki jim je toli znatnih uspehov naklonila tekom poslednjih dvajset let, more za naš narod v marsikakem oziru biti poučljiva. Nihče gotovo Poljakom ne more odrehati najiskrenejšega čuta za vero, narodnost in pravico, saj ga ni pod solncem naroda, ki bi bil zmožen toli žrtev kot oni. A vendar ste previdnost in zmernost glavno svojstvo njihove politike. Med njimi opazamo neko sporazumljenje in edinost, katero bi zaman iskali pri nas. Tudi med njimi je več strank, toda v javnosti so združeni.

Istotako je dokaz o njihovem dobrem mišljenju, da koristi svoje spajajo s prospehi Avstrije, kajti Avstrija je že davno prestala biti centralistična država in postaja od dne do dne vedno bolj federativna. Nemčija in Rusija seveda ne gledata preveč prijateljski na narodno procvitanje v Galiciji. Obe

LISTEK.

Mickiewicz v Montmorency.

(Po Edv. Jelinku prevél A. S.)

Nad trideset let počival je Adam Mickiewicz na tujem, kjer je večina najboljših rojakov njegovih stradala v prognanstvu „pogrešajoč srečo na svetu“, ali kakor pesnik pravi, da vsakdo izmed njih:

„Szezęście w domu nie znalazł,
bo go nie było w ojczyźnie.“

(Sreče ni našel doma, ker je ni bilo v domovini.)

Kakor list za listom pada z drevja in ga veter odnese, tako je nje usoda razpršila po širnem svetu. V hrepenenju in prevarah ginili so skoro vsi, a tudi najslavnejši tvoritelj „Gospoda Tadeja“.

Ko je zatisnil v Carjgradu 26. dne novembra l. 1855. oči k večnemu počitku, sklenili so prijatelji takoj pri smrti postelji, prepeljati Mickiewicza v Pariz, kjer je prej živel in prvi predaval Francozom o življenju in usodah slovanskih narodov (Collège de France).

In zgodilo se je.

Toda v Parizu niso izročili užaljeni rojaki njegovi materi zemlji trupla velicega človeka, ni na Montmartru, ni v Père-Lachaise. Postljali so mu na bolj tibi in mirnej zemlji, zvonaj svetovnega mrav-

ljišča, ondi, kamor so na veke prišli počivat že drugi in mnogi njegovi predniki.

To zatišje se zove: Montmorency. Oddaljeno je kaeih 15 kilometrov od Pariza in leži ob severni železnici. Mnogo let je Montmorency priljubljeno izletno mesto Parižanov, ki so tu zgradili mnogo lepih in prijetnih letovišč. Tu je polno vrtov, in ko v ljubi pomladi sadno drevje pokriva duhteče cvetje, je ogled po okolici rajski. Z višine pa zrè oko pariško mravljišče v megli. Sem je zlasti rad zahajal na odmor tudi poljski pesnik Niemcewicz, ki je še v življenju izrekel željo, da bi bil rad pokopan na krajnem grobišču. Odslej je prihajalo v Montmorency vedno več in več Poljakov — k počitku! Toda še inace je znan ta kraj. Rousseau je tu živel v letih 1756—1758 in je spisal ondi svojo Novo Héloizo.

Malo, toda nepopisno imenitno grobišče v Montmorency postalo je življe vsaj jedenkrat na leto, osobito v dobah, ko se poljska emigracija v Parizu ni odlikovala toli gledé števila oseb, temveč s svojo uglednostjo v družbi. Vsako leto dne 21. maja priredi „Towarzystwo historyczno-literacké“ shod k tem gomilam svojih nesmrtnikov.

Bodi mi dovoljeno ponavljati tu spomin na potovanje k grobu nesmrtnega proroka.

Že na pariškem kolodvoru nastalo je neobičajno

poljsko gibanje. Ko pa v Montmorency potniki — navadno je vodil svoje rojake vselej knez Czartoryski — ostavijo vlak in hité naprej v cerkev, bilo je možno stoprav pregledati vso družbo. Med njo so bili starci, jedva hodeči, sivolasi in prihuljeni, nahajale so se starke, dalje možje v najlepših letih, mladenči in devojke. Sestali so se „klateži“ od vseh stranij domovine, zlasti pa od Litve, Podolja, Podlesja in Ukrajine, da pomolijo pri gomilah zvestih sinov domovine, izpraznivši v prognanstvu grenko kupo do poslednje kapljice.

Cerkev v Montmorency odpira se v ta dan gostoljubno poljskim potnikom. Prostor ta je povsem dostojen; osivelo zidovje je že pred 15. stoletjem varovalo dom božji. Na levo od glavnih cerkvenih vrat nahaja se v kapelici ne velik, toda ukusen spomenik poljskega generala Kniaźewicza in Niemcewicza. Spomenik predstavlja dve postavi poljskih rodoljubov; med njima stoji angelj varuh in na to skupino blesti skozi malo oknice, na kojem je na steklu naslikan obraz čenstohovske Matere božje, umanjena svetloba. Nad oknom pa blišči napis: „Kraljica poljskega kraljestva, prosi za nas!“ Kjer se pa spaje obok, povspenja se poljski orel.

Po tihi sv. maši, koje je prišel darovat poljski rodoljubni duhovnik iz Londona, poslušali smo do-

državi uvidevate v moči poljskega življa v Avstriji nevarnost za njuno politiko nasproti Poljakom. Konečno se na Poljskem še vedno nadejajo ljudje, da bode nastala sprava z Rusijo, in istina je tudi, da tako globoka mržnja, katera loči Poljake od Nemcev, ni med Poljaki in Rusi. Približno izrazil se je tudi poljski pesnik, vrednik „Nove Reforme“, gosp. Asnyk, povodom prepeljanja Mickiewiczovega trupla v Krakov nasproti poročevalcu „Matinovemu“ v Parizu.

Kar se tiče naroda našega, ki se navdušeno vdeležuje življenjskih pojavov vsacega slovanskega naroda, istotako v duhu proslavlja z odkritosrčnimi bratskimi simpatijami veliki praznik poljskega naroda ob hladni Visli. Dan 4. julija je pomenljiv tudi nam in bode še bolj utrdil bratstvo med Vislo in Sivo.

„Kadar bo kralj Matjaž kraljoval, — Onda bo kmetič dobro kmetoval“, pravi narodna pesen, in: „Gorak veter vdihnili bode vsem ljudem jedno misel“, — slóve v povesti o kralju Matjažu, ki s svojim črnim vojaštvom čaka v zakletem gradu na dnu gore, da ga prava doba pozove v pomoč borečim se bratom in je reši iz neprijateljskih rok. Vrata bodočih srečnejših časov otvorjena so nam široko, samo zmajev se nikar ne bojimo, ki hočejo notri prilomastiti. Pozabimo neveselo minolost, iz koje ne veje nijeden svež dih, da-si smo se pošteno trudili v težkem znoju. Ozirajmo se k hrabrim poljskim bratom ob Visli, katere more sladki zvok „milość ojczyzny“ tako razvneti, da brez pomišljanja planejo nemi smrti v mrzli naročaj. Tudi poljskim bratom posveti mlada zora sloge in njih čaka boljša doba, katero so doslej iskali brezuspešno na daljnem tujem.

Mi pa slušajmo glas angelja slovanske zajemnosti in bodimo povsem složni. Kadar bode slava, sreča in blaginja naša utemeljena in s slovensko domovino našo živo spojena, tedaj moremo reči, da je ona ponos vsakega dobrega sina, da je prava slika nebeške boginje, da je naša dika, naša slava — — vse, da se spolnijo besede poljskega pesnika Garczynskega:

„Tak slovo v dobri ludzium powiedzane chvili,
Jak traba Archaniola stworzy ich čem byli.“

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. julija.

Notranje dežele.

Volitve na Moravskem. V fidejkomisnem veleposestvu so soglasno izvoljeni konservativci: E. grof Belcredi, Oton grof Serenyi, grof Spiegel, Al. grof Serenyi, baron Stillfried, prelat Korčian in L. grof Belcredi. Ostali veleposestniki imajo 166 glasov, oddanih je bilo 130, in sicer po 92 za liberalno in srednjo stranko, po 38 za konservativno. Izvoljenih je osem pristašev srednje, in 17 liberalne stranke.

Kako delajo Nemci volitve. Moravski časniki omenjajo na dolgo in široko brezmerne podkupovanja, s katerim je nemško-liberalna stranka dobila zopet dva mandata. Tako poroča „Moravská Orlice“ o volitvi v Prostejevu med drugim: „Tukaj ni zmagala nemška reč, marveč nemški denar. Volitev je stalo stranko Zajičkovu 27.000. Nakupili so

glasov in z njimi zmagali. Češke volilce so vlekli proti njih volji v kazino. Ali je taka zmaga Zajičku na čast, ne vemo. Jako pomenljivo je pa, da je mesto Prostejev samo ugovarjalo proti volitvi Zajičkovi. 461 mestnih volilcev je glasovalo za Vojačka, 379 pa za Zajička. K zmagi Zajičkovi je pripomogel vsekako z nezasišanim terorizmom Nemški Brodek s svojimi 33 krščanskimi in 91 židovskimi volilci. Zajiček je češki renegat. — Isti list piše o volitvi v Krumlovu: „Tukaj niso poslance izvolili, temveč kupili. Davčni uradi so bili pri sestavi volilnih imenikov pristranski na korist Nemcem. Vsi uradi so bili proti nam. Vložili smo pritožbo.“

Vnanje države.

Rim. „Osservatore Romano“ poroča z ozirom na postavni načrt o pobožnih ustanovah, ki ga je sprejela zbornica, da je sv. Oče v konzistoriji dne 26. junija temu načrtu ugovarjal. V svojem ugovoru omenja sv. Oče, da je ta načrt že 1889. leta zaznamoval kot krivičen in protipostaven. Ker ga pa hočejo zopet uvesti, primoran je, drugič ugovarjati nasilstvu svojih nasprotnikov, ki hočejo vzeti sveti cerkvi še te bore ostanke. Z zaupanjem se obrača do Vsemogočnega, ki naj zabrani to nesrečo.

Srbija. Sporazumenje med Srbijo in Bolgarijo vedno bolj raste. Iz Belega Grada se poroča 3. t. m.: „Vlada je že sklenila, da pošlje zopet v Sofijo svojega diplomatskega zastopnika. Brzkone pride na to mesto sedanji srbski generalni konzul v Budimpešti. Nadalje sta imenovana ministerski tajnik Ljotić za generalnega konzula v Solunu in Kristić za generalnega konzula v Budimpešti. Srbski zastopnik v Peterburgu bo umirovljen.“

Francija. Poslaniška zbornica je odobrila načrt, da se uvede carina na vino, narejeno iz suhega grozdja. Potem je interpeloval Delafosse o žalostnem stanju francoskih naseljencev v Tunisu, ter je vladi očital, da zanje nič ne stori. Na to je izpregovoril minister vnanjih zadev, Ribot, ter ugovarjal trditvam svojega predgovornika, kazaje na napredek in razvoj naselbin. Konečno je Ribot zagotovil, da bode vlada storila vse potrebne korake za svoje afriške podložnike.

Nemčija. Kakor znano, potuje nemški cesar po severnih deželah. To potovanje je vsekako političnega značaja. Četudi ne terja nemški cesar kar naravnost prijateljskih vezi od imenovanih dežel, vendar dal je kolikor toliko povod sporazumenju in zvezi. Kodanjski (Kopenhagen) listi omenjajo, kake važnosti je za Dance Nemčija, in isto trdijo norvegijski časniki. — Iz Kaiserslauterna se poroča, da so tamošnji narodni liberalci ponudili knezu Bismarcku mandat za državni zbor. Od druge strani zopet poročajo, da se je knez Bismarck izrazil proti konservativnim poslancem, da za zdaj rajši ne sprejme omenjenega mandata, pač pa pozneje. Kar se pa tiče nemško-angleškega sporazumenja, rekel je bajé bivši kancelar Bismarck, da ne bi bil on nikdar podpisal te pogodbe.

Italija. Napete razmere med mestnim rimskim zastopom in vlado so nekaj odjenjale. „Neue Freie Presse“ se namreč poroča iz Rima: „Ministerski predsednik je opomnil v ožjih krogih, da bodo finančni del postavnega načrta tako predelali, da bode plačala mestna občina namesto devet milijonov le poldrugi milijon. Kraljevi komisar bode moral torej pregledati proračun občinskih stroškov, da bode mogoče brez drugih davkov plačati obresti za izposojenih osemdeset milijonov, ki so še potrebni za konečno uravnavo mestnega načrta.“

Anglija. „Daily Chronicle“ poroča: „Nemško-angleško sporazumenje ni obrneno proti Franciji, temveč proti nekaterim eventualnostim, ki jih hoče Rusija pospešiti. Franciji ne preti Nemčija, pač pa snuje Rusija na vzhodu nekaj na skrivnem. Lahko

se torej kaj pripeti, kar bi utegnulo Avstrijo zadeti. Pa tudi, ko bi se utegnulo najhujše pripetiti, zabil bi angleški vpliv svetovni požar.“

Portugal. Nemško-angleška pogodba je dirnila tudi Portugalsko. Iz Lizabona se piše: „Tukajšnje častnikarstvo je močno vznemirjeno zaradi naglega sporazumenja med Nemčijo in Anglijo. Sémtertja ménijo, da je to sporazumenje naperjeno proti portugalskim interesom. Posebno pa peče portugalsko vlado to, da je Anglija tako hitro osnovala to pogodbo, dočim trajajo angleško-portugalske obravnave že pet mesecev. To je uvidela tudi Francija in obsoja povsem angleško vlado v tem oziru.“

Španija. Iz Madrida se poroča 3. t. m.: V večerajšnji seji zbornice je podpiral poslanec Marco predlog o pomiloščenju političskih kaznjencev in vojakov, kateri so kažnjeni zaradi političskih prestopkov. Na to je opomnil ministerski predsednik Sagasta, da bode predlagala vlada o priložnosti omenjeni načrt, ker to pravico ima le vlada.

Turčija. Kakor poroča neki angleški list, bavi se je zadnji turški ministerski svet posebno z bolgarsko noto. Sama za sebe se Turčija bajé ne upa rešiti bolgarsko vprašanje, temveč namerava pred vsem poslati okrožnico drugim evropskim državam ter jim pojasniti bolgarske zahteve. Kolikor bodo v to druge države privolile, ugodila bo turška vlada bolgarskim zahtevam.

Dansko. Posledice potovanja nemškega cesarja Viljema se že deloma kažejo. Tako se poroča dne 3. t. m. iz Kodanja, da se bode zopet odprl promet med Danskim in Nemčijo, ki bode dovolila pod določenimi pogoji uvažanje prešičev, svinine, slanine in klobas z Danskega.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 4. julija. Učiteljska konferencija za šolski okraj mesta Ljubljane vršila se je v četrtek, dne 3. julija t. l., v mestni dvorani. Predsedoval je g. nadzornik prof. Fr. Levec in točno ob 8. uri otvoril zborovanje s pozdravom na prisotne, katerih je bilo nad 60 osob. Svojim namestnikom si je predsednik izvolil ravnatelja g. Hrovata. Zapisnikarja sta bila: gosp. Cepuder in gospodičina Witschl. Od navzočih je imelo 43 učiteljskih osob glasovalno pravico. — Gosp. nadzornik se zahvaljuje na vsestranski vdeležbi.

Drugo točko dnevnega reda je, kakor lani, tudi letos učiteljstvo z napeto pozornostjo poslušalo.

Opazke nadzornikove namreč podale so zanimivo sliko o stanju ljudskega šolstva v mestu. V tej sliki se zrealijo „kreposti in slabosti“ našega učiteljstva. Lani je bilo nekako ravnotežje med „pohvalo in korekturami“, a letos se nam je po gosp. nadzornikovih besedah zdelo, da se težišče nagiba na pohvalno stran. Sicer gg. nadzorniki pri vsakoletnih konferencah radi konstatujejo občni napredek, a poleg dobrih vspehov navajajo še toliko nedostatkov, da so ugodni vspehi skoro paralizovani.

Tudi naš nadzornik je nepristransko kazal na še obstoječe hibe, vendar je pohvala ostala na površji, tako, da sme učiteljstvo z zadovoljstvom ozirati se na šolsko dōbo, ki se bliža svojemu koncu. Dobrodejno zavest ima g. nadzornik sam, ki je s svojimi navodili poslušno učiteljstvo napeljeval k premišljenemu, pedagoškim in didaktičnim načelom odgovarjajočemu delovanju; sladko zavest ima pa tudi učiteljstvo, ki je opravičene nadzornikove nasvete uvaževalo, po njih se ravnalo in po moči spolnovalo, kar je g. nadzornik priznaval.

Podrobnostij iz nadzornikovih opazk ne bomo navajali, ker spada to v strokovni list, in tudi niso za javnost zanimive. Omenimo naj le pisnih zvezkov, ki jih je v Ljubljani toliko vrst, kolikor je prodajalnic, in take donašajo otroci v šolo, kar na red gotovo dobro ne vpliva. Ta nedostatek je gotovo graje vreden, in želja nadzornikova po enakomernosti je popolnem opravičena. Trgovci naj bi se po konečnem dogovoru vsega ljubljanskega učiteljstva zjedini, da bi imeli za mestne šole jedno in isto blago na prodaj in pri razprodaji vsikdar le take pisanke oddajali, kakoršne šolsko vodstvo določi.

Gospod nadzornik je v didaktičnem oziru mnogo migljajev podal, kako je pri pouku ravnati, da se v posamičnih predmetih dosežejo še boljši vspehi. Govoril je o vseh predmetih in posebno naglašal jezikovnega nauka pravilnost in čistost. Govorec o realijah, je priporočal učiteljstvu, da naj ne zgreši ogledovati z učenci muzealnih krasnih zbirk v „Rudolfinum“-u. V dosego zanesljivega in doslednega pravopisa v nemščini se je vedno ozirati na dotične ministerske predpise, in rabiti so tabelarično sestavljena pravila, ki se dobé za majhno ceno. Priporočali so te tabele vsem ljudskim šolam, ki se ukvar-

(Dalje v prilogi.)

moljubno propoved. Propovednikov govor bil je prevečan z zavestjo prestopanja in nádejo v ljudsko pravico.

Prestopivši pa prag malega grobišča, pojmil sem takoj, zakaj so ti, ki so v življenji imeli tako malo miru, želeli tu počivati.

Sevéda sem predvsem obiskal Adama Mickiewicza. Kaj pisati o tem kraju, pri kojem samo glavo uklanjamo in utopljeni v molk prisluškavamo povestim šuma nad nami se popenjajočih cipres...

Mickiewiczov spomenik je bil jako enakostaven in razven medaljona, imena in letnice (24. dec. 1798 — 26. novembra 1855) ni obsejal ničesar. Pesnikovo obličje je mojstersko izražalo nežno bōl človeka, ki sicer ni učakal spolnjenja svojih želj, toda umirajoč veroval, da: „Polska jeszcze nie zginęła.“

Grob Mickiewiczov se je od drugih s tem odlikoval, da je bilo na ni ob njem največ vencev in največ množice. Takoj tik Mickiewicza je počival Julijan Niemcewicz, pesnik, prijatelj Koscińskov, sodrug orožja in prognanstva, dalje general Kniaziewicz, tovariš Dobrowskega; general Dembiński, Anton Gorecki, pesnik poljskih legij, general Giedrowicz, general Bystrzowski, Bronislav Zaleski i. dr.

Odhajajoče z grobišča spremljalo nas je tiho

ječanje in vzdihovanje v starih lipah. Vetrič se je igral z lahkiimi venci in gost dežek škropil je poljske gomile s tisočnimi nebeskimi solzami...

Tako je počival v Montmorency slavní pesnik pobratimskega nam naroda do onega trenutja, ko so ga hvaležna srca dvignila iz zemlje, da vrnejo prah njegov rodnemu naročaju.

Staroslavni Wawel v Krakovem je že odprt, in z zvonika wawelski zvonovi poljski pozdravljajo Mickiewiczovo krsto, koja je položena v rakev na kraljevskem Wawelu in kojemu je tudi češki pesnik Jablonski v rodoljubnem navdušenju poslal pesen:

Grają dzwony na Wawelu,
Grają dzwony w mieście,
Jak się wszystkie rozegrają,
Będzie tonów dwieście.
Będzie tyle dzwicznych tonów,
Ile myśli w duszy,
Ile uczuć w monu sercu
Dzienne się poruszy.
(Pojó zvonovi na Wawelu,
Pojó zvonovi v mestu,
Ko vsi zadoné,
Bo zvkov dve sto.
Toli bode sladkih zvokov,
Kolikor je v sreí mislij,
Kar se čutov mojih
Vrsti dan za dnevom.)

jajo z nemščino. Glede na učne vspehe v računstvu priporočal je nadzornik, da se učiteljstvo seznanja z izvršeno Lavtarjevo metodo, ker je upati, da bodo tudi njegove knjige odobrene.

Tudi šolskim voditeljstvom je gosp. nadzornik dajal navodila o pravilnem uradovanju in poudarjal važnost uradnih šolskih zapisnikov. Omenivši še nekoliko sredstev za vzdrževanje discipline, ki je osobito v mestnih deških šolah jako težavna, končal je predsednik svoje poučne in zanimive opazke o nadzorovanih šolah, ki so se vse vestno trudile, svoji vzvišeni nalogi v vsakem oziru zadostiti.

Pri 3. točki dnevnega reda so po nasvetu in sklepu stalnega odseka poročali izbrani referentje določivši in razdelivši učno stvarino iz realij za posamezne razrede in oddelke raznih kategorij tukajšnjih občinskih ljudskih šol z ozirom na uvedene učne knjige in na učni črtež. Ta razprava je bila povod vsestranski izjavi, da naše šolske knjige ne odgovarjajo našim učnim črtežem in da bi bil skrajni čas, v tej zadevi storiti korak naprej; zato je učiteljski zbor spoznal za umestno, prositi slavni c. kr. deželni šolski svet za blagohotno posredovanje. Niti slovenske, še manj pa nemške knjige so našim potrebam prikladne.

Pri 4. točki dnevnega reda določile so se knjige, ki se bodo rabile v prihodnjem šol. letu. Za prvi pouk v nemščini na slovenskih ljudskih šolah se je priporočal slovensko-nemški abecednik Miklošičev, ki je izšel v c. kr. šolsko-književni zalozi na Dunaji. — Okrajne učiteljske knjižnice odbor polaga račun in zahvalno omenja obilega daru „Matice Slovenske“. Pri volitvi je bil dosedanji odbor izvoljen tudi za l. 1890/91.

8. Predlog stalnega odbora, da se izvoli odsek, ki bi določil jednotno obliko pisanim črkam na tukajšnjih ljudskih šolah, je bil soglasno sprejet. Izvoljeni so bili gg.: Razingar, Bele, Valenta, Bauer, Wesner, Benda. — Ta odsek se ima o tej zadevi posvetovati in konkretne predloge staviti v prihodnji konferenciji mestnega učiteljstva.

9. Samostalni predlog g. Žumra, naj bi slavni c. kr. dež. šol. svet ustanovil za Ljubljano stalno mesto suplenta, je bil z velikim odobravanjem sprejet, ker se je za namestovanje obolelega učiteljskega osebja tekom leta potrosilo 500 gld.; kar zadostuje za plačo pomožnemu učitelju.

Po dovršenem dnevnem redu zaključil predsednik zborovanje s „slava“-klici na presvetlega cesarja, in po njegovem vzgledu je učiteljstvo stojé navdušeno ponovilo radostne klice.

Iz Borovnice, 3. julija. Naša prijazna vas je zadnji čas jako zaslovela po Slovenskem. Slavo njeno so peli v Ljubljani, Celovcu in ta teden tudi v Trstu; preostaje še Maribor in Gorica, za kar gotovo poskrbi naš „Brusov“ dopisnik, ki se je že naučil šteti do 100. Da, občudujem tega gospoda, ki hoče biti moder kot Sokrat sam in z neke višine gleda doli na nas duševne pritlikavce, da nima boljšega posla, nego „Brusu“ dopisavati take neslanosti. Sram ga bodi! Pač pa mu nisem zameril, ko je v imenu družega koval odgovore v „Slov. Narod“. Malo težko je šlo, ker telegram se prej napiše, nego stvar in logičen odgovor. Sploh je pri nas vse logično, tudi gospe, če treba. Logičen je gospod gori na vrhu, ki zabavlja čez list, katerega nikdar bral ni. Logičen je gospod, ki je iz bližnjega trga potreboval več ur, da se ohladi v prijetni senci, kajti v prostoru, kjer diše več ljudi, je zaduhlo. Logičen je dalje isti gospod, ki leze v temi, po vseh štirih, da se kje ne zadene. Logičnih je več gospodov, ki gredo še v cerkev na „izbo“ glasno razpravljat, o čemur doma niso bili edini. Našel bi še več tacihih logičnih skokov v naši dolini — pa morda o prvi priliki zopet.

Dnevne novice.

(Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je imelo dne 2. julija svojo XXXV. sejo. Navzočni: Prvomestnik Tomo Zupan. Odborniki: Dr. vitez Bleiweis, Ivan Hribar, Matej Močnik, Ivan Murnik, Luka Svetec (podpredsednik), dr. J. Vošnjak (blagajnik), Andrej Zamejje, Anton Zlogar (zapisnikar). Od nadzorništva: Oroslov Dolenc. Od razsodništva: Ljudevit Ravnikar. — Blagajnik omenja prispevkov od zadnje vodstvene seje, kakor se objavljajo v naših dnevnikih. Lepo število slavni podružničnih načelnikov je že doposlalo celoletne ali

polletne doneske, od drugih je zdaj pred veliko skupščino istega pričakovati. Istotako je poravnal tekoče troške. — Tajnik poroča o raznih vlogah in njih rešitvah. — Denarničar in tajnik naznanjata, kaj se je dozdal storilo glede zapuščine pokojnega dr. L. Čučka. Pravne in gospodarske zadeve je vodstvo izročilo skušenim možem. Vse odredbe v tej zadevi se odobré.

Zaradi kraja in časa velike skupščine je vodstvo ukrenilo potrebno ter svojedobno razglasi. — Glede tržaških šolskih zavodov naroči vodstvo ondodnim načelnikom, kar je potrebno. Pomožnim učiteljem za III. učiteljsko mesto na svoji slovenski osnovni šoli v Trstu je vodstvo imenovalo pomožnega učitelja v Loki, Frančiška Jakliča. — Povodom bližajoče se Ravnikarjeve slavnosti na Vačah omislilo je vodstvo slavnostni spis, ki izide te dni kot V. zvezek „Knjižnice družbe sv. Cirila in Metoda“. Posrečilo se je tudi po msgr. Legatu v Trstu dobiti sliko slavnega vladike in pisatelja Ravnikarja, ki bode lepšala spis. Rodoljube opozarjamo, da ta zvezek pridno naročajo in razširjajo med narod. — Slavna podružnična načelnikstva bodo vodstvu jako ustregla, ako svoje letne izkaze čem prej dopošljejo, da se veliki skupščini podá pristna podoba „družbe sv. Cirila in Metoda“.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) so poslale velik zaboj slovenskih knjig raznovrstne vsebine blagorodne gospe: Tereza Svetec, Egida Orožen, Milivoja Vončina in Nežika Lenček, gospica Z. Podkrajšekova ter služkinji Ana Okrogar in Ana Mersel. — S srčno hvaležnostjo do domoljubnih pošiljateljic beležimo ta dobrodušni čin, zatrjujoč, da bode vse poslano porabila družba sv. Cirila in Metoda po plemenitih namenih teh svojih častitih podpornic.

(Konec šolskega leta na mestnih ljudskih šolah v Ljubljani.) C. kr. mestni šolski svet je odredil, da je tekoče šolsko leto na vseh mestnih ljudskih šolah v Ljubljani skleniti v torek dne 15. julija t. l.

(Na ljubljanski gimnaziji) se konča šola danes teden. Isti dan se prične ustna matura. Danes, na god sv. Cirila in Metoda vdeležili so se vsi gimnazijski učenci sv. maše v stolni cerkvi; zato pa je včeraj izpala šolska maša.

(Na novomeški gimnaziji) osmošolci te dni delajo zrelostne izpite, in sicer 16 domačinov in eden vnanji.

(Krajcarska družba) za „Narodni Dom“ pripravljala, kakor se nam poroča, nekaj novega, namreč lepo in vkusno okrašene vizitnice in pisemski papir z zavitki. Na tem papirju natisneno so namesto običajnih monogramov in očirečarjenih črk sredi lično risanih okraskov podobice znamenitih Slovencev: Vodnika in Slomška, Preširna in Bleiweisa. Umetniško dovršene risarije za to napravila sta gosp. inženier Duffé in g. ravnatelj Šubic. Po teh risarijah je potem ena prvih trdk v tej stroki na Dunaji izvršila cinkografične odtiske — in to zares upravičeno. Kadar zvemo kaj več, sporočili bomo slovenskemu občinstvu, kje in po katerih cenah da se dobiva takov papir, in zavedno naše občinstvo se bode gotovo z veseljem posluževalo te nove mode. Toliko za naprejšnjo provaro.

(Iz Pazina) se brzojavlja „Obzoru“: „Pri občinskih volitvah smo v tretjem in drugem razredu zmagali jednoglasno, v prvem razredu pa po hudi borbi s 33 glasovi večine.“

(Vihar s točo) je v četrtek divjal v novomeški okolici. V bližnjem Šmibelu, Gotni Vasi in sosednih vaseh je toča močno pobila. Vihar je odnesel mnogo streh s poslopij.

(Lokalna železnica Ljubljana-Kamnik.) Pooblaščenec delniške družbe za železnico Ljubljana-Kamnik, gosp. Oskar baron Lazarini, je svojo osrednjo pisarno preložil iz Gradea v Kamnik, kjer sedaj vodi vse delo. Do srede oktobra bode železnica gotova, ako bode delo tako hitro napredovalo. V Domžalah dela od 1. t. m. tudi ena stotnja železniškega polka pod vodstvom stotnika Kallivode.

(Prebitek c. kr. zaloge šolskih knjig) za l. 1889. je za Kranjsko določen v znesku 938 gld., in sicer kranjskemu penzijskemu zakladu za ljudske učitelje.

(Učiteljstvo „litjskega šolskega okraja“) se prav uljudno vabi k pogovoru za ustanovitev „okrajnega učiteljskega društva“ na prihodnji četrtek, t. j. 10. t. m. dopoldne ob 10. uri v litjskem šolskem poslopju. Pregledala in popravila se bodo že sestavljena pravila. Pri tej priliki se

bodo tudi določile pesni za okrajno konferencijo. V ta namen naj se poleg drugih tovarišev tega sestanka vdeležé gotovo vsi gg. učitelji-peveci. Z brat-skim pozdravom: J. Ravnikar.

(Glas izmed občinstva.) „Da se resnica prav spozna, treba je čuti dva zvona.“ Po tej prislovi je postopal cenjeni Vaš list, ko je objavil zadnje dni dvoje glasov o tukajšnjih postrežkih in komisijonarijih. Sprejmite še naslednje podatke, za katerih istinitost jamčijo podpisani postrežki. Najprvo konstatujemo, da nihče ni nikomur očital nezvestobe. Koristi zavoda postrežkov ni treba navajati. Vprašanje pa je, ali je število postrežkov in komisijonarjev v pravi razmeri s potrebami. Naravnost rečemo, da je višnjevih in rudečih preveč v Ljubljani in da so ljudem včasih celó nadležni. Istina je dalje, da nekdanj ni bilo spediterjev in da trgovci navadno niso imeli svojih hlapcev. Torej se je posel znižal, a število višnjevih in rudečih pomnožilo. Starejši postrežki vedó, da so pred leti na dan več zaslužili, kakor sedaj v štirih, petih dneh. No, s fakti pa lahko postrežemo v drugih vprašanjih. Nerednosti so bile na obeh straneh. Zavod komisijonarjev se je ustanovil za 12 mož, a sedaj jih je 33. In kaj pa pomeni prošnja na slavno vlado, oziroma na mestni magistrat? Ako to ni dovolj, povémo lahko kaj več.

(Okrajna bolniška blagajnica ljubljanska) je imela v minoli 11mesečni dóbi 737 bolnikov, umrlo jih je 23. Vsi troški so znesli 10.316 gld. 35 kr.

(Izneverjenje.) Bivši načelnik poštnega in brzojavnega urada v Senju, I. Bušan, je izneveril 23.153 gld. ter pobegnil v Ameriko. Ondi so ga prijeli in po dolgi obravnavah poslali v Zagreb. Troški so znesli okoli 7000 gld. Bušan je obsojen na štiri leta ječe.

(Stari goldinarji) so še veljavni v prometu in se morejo zamenjati za nove še do 1. julija prihodnjega leta pri menjalnicah na Dunaji in v stolnih deželnih mestih.

(Poljaki v Ameriki.) „Zapadno slavjanski Vjestnik“ priobčuje zanimive podatke o poljski kolonizaciji v Ameriki. Poljakov je za atlantskim morjem že nad 800.000. Večina izmed njih je kmečkega stanu in je ohranila svoj značaj poljskega „chlupa“, ljubezen do poljedelskega stanu in udanost katoliški veri. Največ poljskih izseljencev v Ameriki pohaja iz pruske Poljske, manj iz Galicije in najmanj iz ruske Poljske. Še pred 20. ali 25. leti so Poljaki v Ameriki kaj lahko in kmalu gubivali narodnost svojo. Zdaj imajo poleg cerkvene vredbe tudi nad 100 raznovrstnih društev, kojih predstojniki se shajajo vsako leto pri osrednjem zborovanju; dalje imajo svojo skupno blagajnico, narodno zastopništvo, svojo narodno milico, mnogo novin in dostatno število šol. Skratka, Poljaki v Ameriki so že tako urejeni, da o njih potujčenju ni govora. Izmed ameriških poljskih novin je najvažnejši „Kuryer Polski“, izhajajoč v državi Wiskonsin. V kakem duhu je vredovan ta „Kuryer“, videti je v tem, da odklanja proslavljanje spomina na poslednji poljski ustanek, katerega ne nazivlje samo hibo, temveč naravnost kot pregreho ter obsoja njegove voditelje. „Okoljščina, da so svojo predrznost plačali s svojim življenjem, ne oprošča jih krivde“. Razpravljajoč politiko carja Aleksandra II. o poljskem vprašanju, opozarja ameriški „Kuryer“ na veliki pomen preustrojitve, koje je vlada izvršila v poljskem kraljestvu, zagovarja vse delovanje Wlepoljskega in očita nepremišljenost privržencev te vstaje. Zame-tujoč ves revolucijski program, razpravlja program popolne sprave. Predvsem poudarja, da ima sedanja ruska vlada jasno postavljen cilj: konec storiti prodiranju nemštva na iztok, kar je za Poljake najpomenljivejše, ker oni predvsem podlegajo vplivu Nemčije. Kder se gre za bodočnost poljskega naroda, ne smejo Poljake ovladati simpatije ali antipatije, ali v obče čutstvo, temveč — razum.

Raznoterosti.

— Bolezen med veliko divjačino. V graščini Dobriši na Češkem je zbolela vsa velika divjačina na plučih, takó, da so morali vso pokončati ter jo nadomestiti z novo. Tudi na graščini Mnišku je zbolelo za to boleznijo 50 glav divjačine.

— Velik strah v gledališču. Iz Bruselja se poroča: V nedeljo se je unelo v tukajšnjem gledališču med predstavo. Med zadnjim dejanjem so se unele oblanice in druga sušjad v spodnjih prostorih pod odrom, oblaki dima so se privlili navzgor

ter se širili po gledališču. Če tudi so rotili obēinstvo igralci, kakor tudi nekateri drugi ljudje izmed obēinstva, naj se mirno in polahko spravijo iz gledališča; ēe tudi je opomnil glavni tam navzoēi ognjegasec, da je ogenj neznamen in ga bode lahko brez veējega truda pogasiti, pomagalo ni vse niē, in obēinstvo se je vsulo ven z vso silo. Strašna gneēa je nastala. Drug ēez družega so padali; otroke in ženske so pohodili in pomeēkali. Število hudo poškodovanih je jako veliko. Huje, kakor v partērji, godilo se je pa onim na galeriji. Tu jih je hotelo uteēi najveē skozi okna; v smrtnem strahu so vpili in prosili lestev, in ko so jim te pristavili, hotelo je vse kmalu po njih doli. Tu je bil zopet drug drugemu na poti, in mnogo žensk je padlo z vrh lestev na tla, odkoder so jih morali takoj prenesti v bolnišnico. Mnogo jih je našlo vsled tega nepriēakovano smrt, posebno ženskih je mnogo poškodovanih. Ogenj so pa bili pogasili v nekaj minutah.

— Nevihta. Na južnem Moravskem je bila zadnjo nedeljo huda nevihta. Najhuje je razgrajala v Ogerskem Gradišēi. Kakor jajca debela toēa je padala v takem številu, da jo je bilo semtertja za 20 centimetrov na debelo. Kmetje po tamošnji okolici ne bodo imeli letos kaj žēti. Pobilo je mnogo malih živali. V mestu samem je pokonēalo ledeno zrnje vsa okna in tudi strehe obrnene proti zapadu. Brzjavna zveza z Dunajem je bila pretrgana; žice so ležale po tleh.

Telegrami.

Dunaj, 5. julija. Cesar je imenoval spirituala v knezoškofjskem semenišču Janeza Flisa za kanonika stolne cerkve ljubljanske.

Gradec, 4. julija. Konjiški okrajni zastop je soglasno dovolil brezplaēni odkup zemljišēa in garancijo obresti od 110.000 gld. za železnico od Poličan do Konjic.

Zagreb, 4. julija. Sodišēe v Mitrovici je danes obsodilo sedem ženā, ki so zastrupile svoje može, štiri na vešala, tri na pet do petnajst let jeēe.

Krakov, 5. julija. Pri Mickiewiczzevi slavnosti so bila zastopana vsa mesta in društva. Pesnikov sin je v imenu družine in naroda zahvalil cesarja, ki je dovolil pogreb. Tujcev je došlo nad 30.000, vencev je bilo 444 svežih, 23 srebrnih, trije zlati.

Lvov, 4. julija. Povodom Mickiewiczzeve slavnosti je bilo danes mesto krasno razsvetljeno. Časniki izražajo hvaležnost presvetlemu vladarju, pod ēegar vladanjem je dovoljeno Poljakom, da izražajo srēna svoja ēutila za najveējega svojega pesnika.

Belgrad, 5. julija. Turška vlada je srbski izrazila obžalovanje zaradi umora konzulovega.

Sofija, 4. julija. Grof Hartenau je vdovi Paniēevi izrazil sožalje in obljubil izvršiti zadnjo željo Paniēevo o najmlajšem sinu.

London, 4. julija. Gorenja zbornica je sprejela postavo o odstopu Helgolanda Nemēiji.

Madrid, 4. julija. Čanovas utegne sostaviti novo vlado.

Valencija, 5. julija. V pokrajini je vēeraj za kolero zbolelo 24 oseb, v mestu nobena.

Tokio, 5. julija. V Nagasaki-ju je kolera uradno naznanjena.

Vremensko sporoēilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm.
opazovanja	zrakometa v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	735.5	20.6	sl. svzh.	jasno	
2. u. pop.	735.2	26.4	sl. zap.	del. jasn.	0.00
9. u. zveē.	734.7	18.6	brev.	jasno	

Srednja temperatura 21.9° za 3.0° nad normalom

Dunajska borza.

(Telegrafiēno poroēilo.)

5. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gld.	55	kr.
Srebrna " 5 1/2 " 100 " 16% "	89	"	15	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	"	40	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	25	"
Akeije avstr.-ogerske banke	981	"	—	"
Kreditne akeije	303	"	75	"
London	116	"	90	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleon.	9	"	28	"
Cesarski ēekini	5	"	56	"
Nemške marke	57	"	35	"

Tržne cene v Ljubljani

dne 5. julija.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	82	Špeh povojen, kgr.	—	70
Rež.	5	20	Surovo maslo,	—	70
Jeēmen,	3	58	Jajce, jedno	—	2
Oves,	3	57	Mleko, liter	—	8
Ajda,	5	52	Goveje meso, kgr.	—	59
Proso,	5	04	Teleēje	—	52
Koruza,	4	87	Svinjsko	—	62
Krompir,	4	—	Kostrunovo	—	36
Leēa,	11	—	Pišanee	—	40
Grah,	10	—	Golob	—	18
Fižol,	9	—	Seno, 100 kgr.	1	43
Maslo, kgr.	—	90	Slama,	1	78
Mast,	—	70	Drva trda, 4 mtr.	6	40
Špeh svež,	—	60	" mehka,	4	20

Poslanica.*)

Ali se misli sl. mestni magistrat ozirati na davkoplaēevalce na Poljanskem nasipu, v Barvarski stezi, Kapiteljskih ulicah, na Karlovskem predmestju itd., vpeljati plinovo razsvetljavo, oziroma nekoliko popraviti zanemarijene ulice, da ne bodo take, kakor v kaki gorski vasi? Ali na Karlovskem predmestju eden sam posestnik plaēuje davke? Mi želimo luēi in vode, ker se nam v tem oziru krivica godi.

Eden v imenu sosedov.

*) Za stvari pod tem naslovom ne odgovarja vredništvo.

Priporoēa svoje izdelke preēastiti duhovščini in p. n. cerkvenim predstojnikom po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah.

Na željo pošilja naērte in ilustrovane cenike. Staro orodje in posode jemlje v popravo.

Vaše blagorodje!

Čast mi je, priporoēati moj ogerski

liptavski desertni sir

(pravi karpatski ovēji sir) v žganih posodah in najboljšim pakovanjem s stanijolo, v orig. škatuljah po 5 kilogramov, obsegajoēih 72 kosov, za 4 gld. 80 kr. proti poštenu povzetju, franco, za celo Avstro-Ogersko in Nemēijo.

Prosim, naj se moj liptavski karpatski sir ne zamenja s sliēnim dunajskim, monakovskim ali majnškim pivnim sirom, ki se napravlja iz kravjega mleka ali sira.

Velepoštovanjem

Gustav Petrovický

v Miskolczu, Ogersko
(Kazinczytzeza br. 18.)

(8)

Vlak na sv. Višarje

odide iz

Ljubljane (južni kolodvor) do Trbiža

v soboto dne 19. julija 1890.

Vožnje cene znižane so tako, kot prej še nikoli.

Odhod iz Ljubljane ob 11. uri 40 minut dopoldne. Cena za tje in nazaj v III. razredu iz:

Ljubljane	ob 11 uri 40 minut dopoldne	gld.	1.50
Vižmarjev	" 11 " 55 "	"	1.30
Medvod	" 12 " 07 " popoldne	"	1.30
Škofjeloke	" 12 " 21 "	"	1.30
Kranja	" 12 " 38 "	"	1.10
Podnarta	" 12 " 58 "	"	—90
Otoēe	" 1 " 4 "	"	—90
Radovljice	" 1 " 18 "	"	—90
Lesce	" 1 " 28 "	"	—90

II. razred stane še jedenkrat toliko.

Ob prihodu v Trbiž je takoj odkorakanje na goro, kjer bode slovesni sprejem, potem litanije; zveēer istotako. V nedeljo jutraj cerkvena opravila, ob 9. uri dopoldne slovesna velika sv. maša s pridigo, ob 1. uri popoldan pēte litanije, nato slovesni sprevod s petjem in nagovorom ob odhodu. Povratek iz Trbiža je v nedeljo dne 20. julija ob 6. uri 3 minute popoldne, dohod v Ljubljano isti dan ob 9. uri 45 minut zveēer.

Vožnje karte naj si ēast. vdeleženec prej ko prej preskrbē; iste se dobivajo skrajni čas do petka zveēer dne 18. julija t. l. po zgoraj oznaēenih cenah v

odborovi pisarni g. Josipa Pavlin-a, Marijin trg št. 1

kjer se tudi na vsa vprašanja odgovarja in dajō potrebna pojasnila.

Odbor opozarja spošt. vdeleženec, naj si preskrbē pravočasno vožne karte, da se morejo potrebne priprave toēno vršiti. — Na dan odhoda dohajajoēim romarjem, kateri bi se hoteli vožnje vdeležiti, se vsprejem ne more zagotoviti.

Ker je vožnja cena nenavadno nizka, kakor še nikdar ni bila, ter je doslej romanje na sv. Višarje še vedno slovesno bilo, vabi podpisani odbor v prav mnogobrojno vdeležitvev.

Odbor za romanje v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Vožnji listki dobivajo se tudi za Ljubljano v trafikah: pri g. Fani v špitalskih ulicah, g. Podrekarji na sv. Jakoba trgu, v Kolesiji, g. Strnadu na dolenski mitnici in na štopanski mitnici.

Umrli so:

2. julija, Silvester Mitterdorfer, prisiljenec, 15 let, Poljanski nasip 50, morbus brighii.
3. julija, Helena Šandor, gostija, 66 let, Studentovske ulice 11, degeneracija srēnega meša.

OLJNATE BARVE

kositarских пуšicah po pol in jeden kilo
priporoēa najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

(40)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.

Svojo bogato zalogo
raznovrstnih vóz
po najnižjih cenah

priporoča slavnemu občinstvu

Franc Šiška,
kovaški in podkovski mojster,
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 6,
v Tönniesovi hiši. (9-5)

C. kr. priv. zavarovalnica

ASSICURAZIONI GENERALI

(Občno zavarovalno društvo v Trstu.)
(Ustanovljeno l. 1831.)

Jamstveni sklad družbe gld. 40,758.238-42
Iz za ust. je plačala družba škod za . . . 227,371.631-43
Zavarovalno stanje v oddelku za-
varovanj življenja 31. dec. 1888 . . . 116,904.648-39
Premijski listi in premije, ki se
bodo v poznejših letih pobrale v
odd. zavarovanja zoper požar . . . 23,544.053-22
Družba zavaruje:

1. na človeško življenje v vseh mogočih sestavah.
2. Zoper škode po požaru na cerkvena, graščinska in kmeška posestva, stanovanja in gospodarska poslopja in njihovo vsebino, raznovrstno blago, žetve, les in oglje na prostem, kakor tudi zoper škode vsled podiranja in spravljaja, vsled strele, plinovega razpoka in onega pri parnih kotlih.

Občinam, cerkvam, samostanom, pobožnim ustanovam in graščinam dovoljuje Assicurazioni Generali 20% odpust normalne premije.

3. Zoper škode vsled prevažanja na blago, pridelke, ladije in druga prevaževalna sredstva mej prevažanjem na morji, rekah, prekopih, jezerih in po suhem s poštnimi vrednostnimi pošiljkami vred.
4. Zoper škode vsled razbitja zrcalnih oken in ogledal.
5. Zoper telesne nezgode na račun prve splošne zavarovalne družbe zoper nezgode na Dunaji.
6. Zoper škodo po toči na poljske pridelke na račun »Ogerske zavarovalne družbe po toči in protizavarovalne delniške družbe v Budapešti«.

Pri zavarovalni stroki na življenje jamčijo zavarovalni pogoji zavarovancu razven drugih prednostij:

veljavnost police v slučaju samoumora, dvovoja itd. po petletnem obstanju;
nezastavljene police ne morejo ugasniti po triletnem obstanju;

pravica do obnove (tekem 3 mesecev) police, ki so ugasnile zaradi neplačevanja zavarovalnin, popolnoma neodvisno od zdravja še živečega zavarovanca; omejitev ničnostih razlogov za slučaj nameravane in dokazane goljufije;

brezplačno razširjenje zavarovalne veljavnosti do zneska 15.000 gld. za slučaj, ko bi bil zavarovanec poklican k črni vojski, in sicer po enoletnem obstanju; zavarovanje ne preneha mej vojskim službovanjem za zavarovance, ki so člani stalne vojne ali domobranstva, ter se v tem slučaju priračunavajo najnižje dopolnilne premije.

Nevojniki na suhem (uradniki vojaške pošte in brzojava, vojaški zdravniki, vojaški živinozdravniki, vojaški lekarnarji, vojaški duhovniki, računski in intendantni uradniki) ali vojniki na suhem od feldveblja navzdol ne plačajo dopolnilnih premij, za vojskino zavarovanje do zneska 3.500 gld., ako je polica že tri leta veljavna. Zavarovalni oddelek na življenje je popolnoma samostojen. Ima lastno premoženje in je od drugih strok tako ločen in neodvisen, da tudi slučajna zguba pri zavarovanju zoper požar ali škode pri prevažanju ne more vplivati na to stroko.

Družba jamči za olajšave, ki se strinjajo z zdravim trgovskim poslovanjem, tako pri odmerjanju zavarovalnin, kakor tudi pri likvidaciji škod, katere vedno točno izplačuje. (15)

Glavni zastop v Ljubljani:

C. Tagliapietra,
Gradišče št. 4.

Originalni

liptavski sir

najboljše kvalitete prodaje v posodah po 5 in 15 kilogramov

kilo za 60 kr.

(8)

Gustav Petrovič,
v Miskolczu, Ogersko Kazinczy-
utca 18

Vinko Čamernik,

kamnosek.

v Ljubljani, Parne ulice št. 9,
filijala tik mesarskega mostu.

se najljubše priporoča pretati duhovščini v izvršitev naročil vsakovrstnega

cerkvenega umetnega kamnoseškega dela,

slav. občinstvu pa svojo bogato zalogo najrazno-
vrstnejših po najnovejših načrtih prav lično in iz različnih vrst marmorja izdelanih

nagrobnihih spomenikov.

Vse na tukajšnjem pokopališču stoječe in pri njem izgotovljene spomenike, kateri se vsled nedovoljenega zidanega temelja nagibajo, popravlja brezplačno dvakrat na leto in sicer pomladi in pred Vsemi svetimi.

Se posebej opozarja na krasen, od kajnahtalskega, kararskega in črnega marmorja izgotovljen

spomenik,

kateri prodaja po primeren jako nizke ceni. Tudi p. n. stavbenim podjetnikom se priporoča v vsakovrstna

stavbinska dela,

katera fino, trpežno in ceno izvrši. (18-16)

Za bolne in zdrave,

ki jih boli glava, prsi, pluća, želodec, jetra, obisti, ki trpi na protinu in živcih, za kašlja-
joče in hripave otroke, dojenčke, rekonvales-
cente, za žene pred in po otročji postelji, za
slabe, malokrvne in blede ljudi itd. je naj-
boljše hranilno sredstvo, silno potrebno za
zdravje, priznано od zdravnikov kot »izvrstno« in
od mnogih bolnikov s pričali najtoleje priporočena

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

z dobrim okusom in lepo dišavo.

Zavitek s $\frac{1}{4}$ kg. velja 30 kr. Jako ceno pridejo
zavitki 4 kg.

Dobiva se po poštni adresi pri Ubaldu pl.
Trnkóczy-ju, lekarnar v Ljubljani; na Dunaji imajo
zalogo lekarji: Viktor pl. Trnkóczy, V. okraj,
Hundstürmerstrasse 113; dr. Oto pl. Trnkóczy,
III. okraj, Radetzkyplatz 17, Julij pl. Trnkóczy,
VIII. okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradci (Stajarsko)
Vendelin pl. Trnkóczy, lekarnar; nadalje v vseh
lekarnah, prodajalnicah dišav, kupcih itd.,
prava le z zgorno, oblastveno zavarovano
znamko.

Prekupi imajo obilen rabat. (5)

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,

priporoča po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje
za štokadoranje, samokolnice,
traverze in stare železniške šine
za oboke, znano najboljši kam-
niški Portland- in Roman-ce-
ment, sklejni papir (Dachpappe)
in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

in njih posamezne dele.

Vodnjake za zabijati v zemljo, s ka-
terimi je mogoče v malih urah in
majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo
vsi deli za izkopane vodnjake, železne
cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste
trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

(28)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene
brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengsfelder Gyps) za
gnojenje polja.

Premija na svetovni razstavi v Londonu 1862, Parizu 1867, Dunaji 1873, Parizu 1878.

Klavirji na obroke za na deželo

salonski krilasti klavir, pianine (52-16)

iz tovarne svetovno znane tvrdke (Gottfried Cramer) — Wilh.
Mayer na Dunaji za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld.,
550 gld., 600 gld., 650 gld., pianine za 350 gld. do 600 gld.
Klavirji družih tvrdk za 280 do 350 gld.

Izposojilo klavirjev za na deželo pod naj-
ugodnejšimi pogoji.

Prodajalnica in posojilnica klavirjev A. Thierfelder, Dunaj, VII., Burggasse 71.

P. n.

Ker se v kratkem začne uvajati nov mestni vodovod v hiše, usojam
si p. n. hišnim posestnikom v Ljubljani uljudno naznanjati, da sem

koncesijo za to dobil

ter sem si naročil spretnega strokovnjaka.

Zagotavljam svojim p. n. naročnikom najsolidnejše delo, opozarjam, da na
vsa to zadevo tikajoča se vprašanja odgovarjam in na zahtevanje predložim pro-
račune stroškov po najnižji ceni.

Priporočam se v mnogobrojna naročila, znanjam velespoštovanjem

FRANC PILKO,

stavbinski ključarski mojster, Marije Terezije cesta šte. 4
v Ljubljani.

(18)

Trgovina z železnino Albin C. Ahčin-a v Ljubljani,

Gledališke ulice št. 8,

ima vedno bogato zalogo stavbinskega orodja, lopat, krampov, orodja za podzemeljska dela, okov za vrata in okna, pantov in ključavnic, zapahov, žeblicev iz drota, vijakov, železa pleha, drota, mesinga, bakra kositarja, cinka, naklov, precepov z vijakom (šraubštokov), ter vrtnih strojev za ključarje in kovače, kladev, svedrov, obličev, pil in dletov, tudi dinamita, vžigalnih vrvic in kapič.

(24-18)

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.

Deželna lekarna Ludovika v Ljubljani,

priporoča se slavnemu duhovščini, ter navaja izkušnih in že z gozdravil in specialitet,

pri Mariji Pomagaj Grečel-na Mestni trg 11,

občinstvu in prečastiti nastopno le nekaj svojih tovim vspehom rabljenih in sicer.

Sirup iz planinskih zelišč proti kašlju, hripavosti, prsim in pljučnim boleznim itd. je napravljen iz pravih planinskih zelišč. — Cena steklenici 50 kr.

Kričistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, najboljše sredstvo za čiščenje krvi in odvajanje kisline iz telesa. — Cena škatlici 21 kr., zavitku s 6 škatlicami in navodom rabe 1 gl. 5 kr.

Kroglice za bledico dr. Blauda (pocukrene), proti pomanjkanju krvi (bledici, slabosti, pešanju). — Škatlica velja 60 kr.

Kapljice za bledice, dobro sredstvo proti pomanjkanju krvi. — Cena flakon 40 kr.

Grenko vino, tudi želedec krepčujoče vino imenovano, iz najzdravilnejših gorenjskih rastlin, izvrstno vpliva pri raznih želečnih boleznih, posebno pri pomanjkanju sili do jedi, slabem želeci, slabem prebavljenju, posebno pri zastaranih boleznih želeca. — Stekl., ki drži 1/2 litra, z navodilom rabe velja le 80 kr.

Dorševo ribje olje Krohna in Comp. v Bergenu, najčistejša in najplavnejša medicinska ribja mast, katero edino zapisujejo zdravniki. Dobro sredstvo proti kašlju, posebno pri pljučnih boleznih, proti škrofeljnom pri otrceih, angleški bolezni, kroničnim izpuščajem kože itd. — Mala steklenica velja 50 kr., dvojno velika 90 kr.

Železnato salo iz kitovih jeter, nedosegljivo v vplivanju svojem na preživljanje in okrepčanje slabih otrok, katerim primanjkuje krvi. — Cena steklenici z navodilom rabe 60 kr.

Železnato kineško vino za prebolele in slabotne otroke, katerim primanjkuje krvi. — Cena 1 butelj 1 gl. 20 kr.

Razven navedenih zdravilnih sredstev dobijo se v deželni lekarni pri „Mariji Pomagaj“ raznovrstna medicinska mila, lepo dišeče pomade, lasna olja, razni pristni angleški in francoski parfumi, Pariski prašek za dame (bel in rdeč), poudre de riz, kadilni papir, kadilne svečice, potpourri itd., dr. Bocharovo aromatiško zeliščno milo in jako fino glicerinsko milo in glicerinsko vijolično milo. (1 komad 35 kr.)

Spčotovanjem

Ludv. Grečel, lekarnar.

(13)

Najboljša (20-20) brusna sušna razpošta po o iglinalnih tovarniških cenah tovarna tnega sušna Siegel - Imhof v Brnu. Za elegantno pomladno in poletno moško obleko zadostuje odrezek v dolžini 3 10 metra, to je 4 duvaški vati. — Odtezek velja: gld. 4-80 iz navadne, gld. 7-75 iz fino, gld. 10-50 iz jako fine, gld. 12-40 iz najčistejše pristne ovčje volne. Tudi se dobe v največji izbiri: s svilo, prekrana grebenasta sušna, blago za ogrtače, leden za love in turist, peruvienne in to-king za salonske obleke, predpisana sušna za gg. uradnike, blago iz sukanca, ki se sné prati, pristno pique-gilet-blağıd. Za dobro blago in točno dopošiljatev se jamči. Uzorci zastoni in franko.

Prevzetje hôtela.

Velečastiti duhovščini in popotnikom dovoljujem si razglasiti, da sem prevzel znano gostilno in

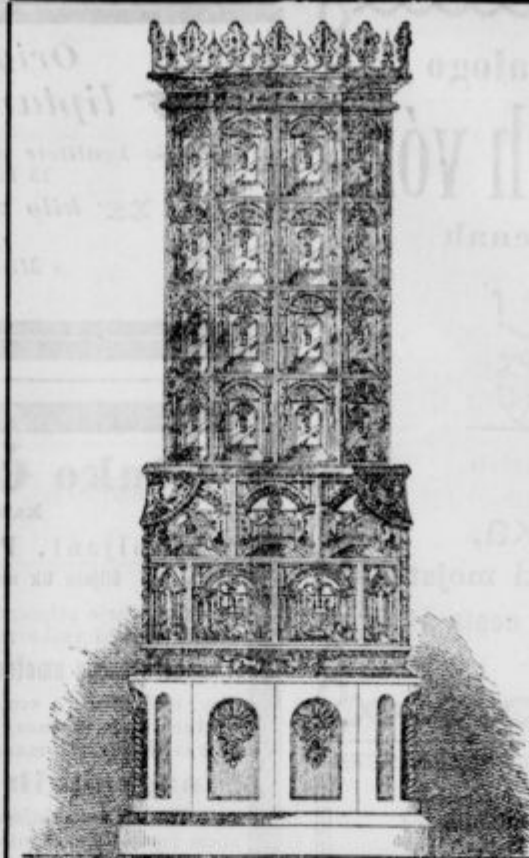
hôtel „pri Slonu“ v Ljubljani.

Priporočam se torej vnanjcem in domačinom, posebno prečast, gg. potujočim duhovnikom, zagotavljajoč najskrbnišo in najzvestejšo postrežbo.

Odličnim spoštovanjem

Ivan Hafner,
gostilničar.

(3-2)

Fran Jevnikar Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

priporoča prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, rujavo, zeleno in slonokoščeno osteklene, ognju prot vae

peči

v najraznovrstnejših oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo franko.

Zastopništvo

pri (40-14)

Vidic & Comp.

Slonove ulice.

Srečke dunajske razstave à 1 gld.

Vsaka srečka za oboje srečkanje veljavna.

Kazalo srečk obojega srečkanja. (14)

Prvo srečkanje 14. avgusta 1890.

Drugo srečkanje 15. oktobra 1890.

1 dobitok 50.000 gl. vrednosti

1 dobitok 50.000 gl. vrednosti

1	5000	razstavnih srečk
1	2000	5
1	1000	
2	500	
5	200	
10	100	
20	50	
50	20	
200	10	
2000	5	

1	5000	
1	2000	
1	1000	
2	500	
5	200	
10	100	
20	50	
50	20	
200	10	
2000	5	

Srečke po 1 gld. dobivajo se pri C. C. Mayer-ju v Ljubljani.

Št. 5546.

Razpis.

(3-1)

Na Kranjskem popolniti je sledeča

mesta okrožnih zdravnikov,

in sicer:

a) z letno plačo 800 goldinarjev:

1. Bohinjska Bistrica, 2. Kočevska Reka, 3. Lož, 4. Šmarje, 5. Železniki;

b) z letno plačo 700 goldinarjev:

1. Senožeče, 2. Trebnje.

Stalno nameščeni okrožni zdravniki imajo razen plače tudi pravico do dveh v plačo vštrevanih starostnih doklad po 50 goldinarjev, vselej po dopolnjeni petletni službeni dobi, kakor tudi do pokojninskih in pre-skrbninskih vžitkov zasé in za zaostale svojce.

Prosilci za jedno teh mest vložiti morajo svoje prošnje pri deželnem odboru kranjskem

do 30. julija 1890 leta

ter v njih dokazati svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse po deželah, zastopanih v državnem zboru, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dose-danje službovanje, ter znanje slovenskega ali mesto tega kakega družega slovanskega in nemškega jezika.

V službo okrožnih zdravnikov nastavlajo se tudi na Kranjskem poslujoči ranocelniki z najnižjo plačo 400 goldinarjev, toda le za-časno in brez pravice do pokojnine.

Od deželnega odbora kranjskega.

v Ljubljani, dne 1. julija 1890.